

BREGNBJERGNYT

KONTAKTBLAD FOR BREGNBJERGSKOLEN

nr. 3.

april 1968

2. årg.

Indhold:

om SAMARBEJDE.
Skolekommissions-
formand
Kirsten Gram

DANSK I 1. KLASSE

KONFIRMANDUNDER-
VISNINGEN

DAGBOG

EN APPEL

KONTAKT ... et spørgsmål om gensidighed!

Citat: "Hvis dette lille blad kunne blive et kontaktpunkt mellem hjem og skole, et sted, hvor man kunne udveksle tanker og erfaringer, så tror vi, at det kunne føre til et rigt og godt samarbejde mellem hjem og skole"
(BREGNBJERGNYT, nr. 1, 1. årg.)

I dag - halvandet år efter - redaktionsmøde - man gør status:

ER BREGNBJERGNYT BLEVET ET
KONTAKTPUNKT ?

ER DER BLEVET UDVEKSLET MENINGER
OG TANKER MELLEM HJEM OG SKOLE ?

Redaktionen mener: N E J !

ER DET VIRKELIG RIGTIGT ?

Mener De, at Bregnbjergskolen er en fantastisk god skole?
- at lærerne er nogle aldeles vidunderlige og ufejlbarlige skabninger?
- at alt er så godt, så godt?

Kontakt - et spørgsmål om gensidighed!

RING - SKRIV - KOM !

hvis De har noget at KRITISERE!
hvis De har noget at SPØRGE OM!
eller hvis De i øvrigt har noget på hjerte!

Citat: "Kun ved forældrenes aktive medleven i skolens hverdag, har vi chance for at udnytte de smukke rammer, der er skabt, til gavn for de børn, der skal have deres skolegang her."
(BREGNBJERGNYT, nr. 1, 1. årg.)

Formanden for Vojens skolekommission fru K. Gram har på redaktionens opfordring sendt "Bregnbjergnyt" følgende artikel over temaet s a m a r b e j d e .

(red.)

Med en omskrivning af Storm Petersens bemærkning om vejret som alle taler om, men ingen gør noget ved, kan man sige, at alle i dag taler om samarbejde; men kun få gør noget ved det.

Eet af de steder, hvor der burde gøres meget mere ved samarbejdet, er ved vore skoler, hvor samarbejdet mellem lærere og forældre ofte stagnerer efter 3. og 4. skoleår. Hvem har ansvaret herfor? Kan det placeres på lærerne? - forældrene? eleverne? eller måske samfundet?

For at begynde bagfra - hos samfundet: Er det ikke sådan, at samfundet mere og mere overtager ansvaret for alt og alle - også for vore børn? I skolen bliver de undersøgt af læger og tandlæger og psykologer; skolen sørger for, at de får mælk, skolen undersøger, om madpakkerne har det rette indhold (det har man bl.a. gjort i Aalborg). Skolen sørger for vore børns kulturelle opdragelse; skolebio, skolescene og sandelig om skolen ikke også lærer vore børn velgørenhed ved at organisere mærkesalg til både det ene og det andet gode formål, - og vi lader alt dette ske, for det er så nemt; men det sløver os. Vi føler os tilfredse med og taknemmelige over, at alt dette sker, for det fritager os for mange ting. Burde vi ikke netop lade os engagere på denne måde? Mon meningen virkelig skulle være at fritage os for ansvar for vore børn? For i så fald bør ansvaret for mangel på samarbejde i skolen placeres hos samfundet.

Har børnene ansvaret?

Børn er børn, og de er heldigvis i starten selvstændige små væsener, som har mod på livet, og som helst vil ordne alt selv uden fars og mors indblanding. Derfor er det ikke mærkeligt, at børnene ønsker så lidt samarbejde som muligt. De første par år er de stolte af deres viden og vil gerne vise far og mor, hvad de dur til, og vi er lige så stolte af "lille Peters" præstationer. Men når vanskelighederne begynder at komme, vil de helst selv ordne dem, og vi viger tilbage, forståeligt - men tragisk. - Her burde samarbejdet sætte ind, men i stedet begynder mistilliden at vokse.

Har forældrene da ansvaret?

Forældrenes fejl starter her ved, at vi ikke kan og vil se, at vore, netop vore egne børn, trænger til hjælp. Og på grund af, at samfundet har taget ansvaret for meget fra os, vokser vores mistillid til de mennesker, som kunne hjælpe os, hvis vi mødte dem i tillid. Selve samfundets udvikling med de mange udearbejdende mødre har fremtvunget ansvarsfordelingen; men den har ikke fritaget os for et ansvar, hvis vi da selv vil beholde rådigheden over vore børn, og hvis vi vil bevare hjemmet som samfundets udgangspunkt.

Vi forældre må erkende vore egne mangler og dermed vore børns arvelige anlæg, og udfra disse må vi hjælpe lærerne til at kunne se børnenes anlæg og evner, og først da vil lærerne med vores hjælp kunne lære børnene at kende.

Men det er ikke kun børnenes arvelige anlæg, der betyder noget. Hjemmet, de vokser op i, præger dem også. Både hjemmets sociale og kulturelle stilling betyder noget. Derfor må lærerne også lære os at kende, lære hjemmet at kende. Forbindelsen behøves, for at samarbejdet kan begynde. Vi må gøre, hvad vi kan, ved at komme på skolen hver gang, der indbydes til forældremøde, lærerkonsultation, skolefest eller hvad det nu kan være. Vi skal ikke lade børnene bestemme, om vi må komme eller ej. Når skolen indbyder os, har vi pligt til at møde.

Bærer lærerne ansvaret?

Det er straks sværere at skrive om i et skoleblad, fordi der også i mig somme tider kommer en gnist af mistillid. Er den da begrundet - ? Det må være lærernes første indsats at prøve at fjerne denne mistillid ved virkelig at være rede til at tale åbent med os forældre om vore børn. Mange gange er man ikke sikker på ærligheden; det er som om begge parter er sårbare. Fra lærernes side tager man al begyndende diskussion som personlig kritik, og man går i forsvarsstilling, eller man affærdiger med, at det har vi ingen forstand på. Og omvendt, lærerne tør ikke tale åbent, fordi de mener, at vi vil opfatte al kritik på samme måde - for "lille Peter" har jo ingen fejl. Mange forældre er også bange for, at en kritik kommer til at gå ud over børnene. Jeg kan ikke lide ordet kritik; det er i sig selv fyldt med mistænkeliggørelse. I stedet ville jeg gerne, at vi skulle nå frem til åbne samtaler med hinanden.

Når jeg nu i nogle år har haft min gang på vore skoler og mellem lærerne, tror jeg, at lærernes skyld i manglende samarbejde i høj grad skyldes manglende kendskab til det liv, der leves uden for skolen og bøgernes verden. 10-12 år i skole, 3-4 år på seminariet, hvor den nuværende læreruddannelse er meget ensidig - og så ud i en lærergerning - er det praktiske samfundsborgere? Hvis man skal kunne samarbejde med andre mennesker, må man også selv lære at rette sig efter andre. Jeg tror, at mange lærere kender for lidt til de forskellige hjemms daglige liv og muligheder. I hvert fald har mange en helt forkert opfattelse af, hvordan der leves i de forskellige samfundslag. De kender kun det, de selv er opvokset i, og det kan have været et snævert miljø. Måske gælder dette synspunkt især de yngre lærere. De lidt ældre har lært og erfaret mere; men nogle af dem har desværre også erfaret, at når de tog initiativ til et samarbejde ved f.eks. at kontakte forældrene ved at aflægge besøg i hjemmet, så var det meget svært. Endelig betyder kendskab til de forskellige elevers hjem vel også, at lærerne får bedre mulighed for at hjælpe børnene at tilpasse sig skolen og kammeraterne. Meget ofte viser det sig, at forskellighederne mellem elevernes hjem kan give anledning til mange bryderier i en klasse, både disciplinært og fagligt. - Det er måske drømmetænkning; men et eller to års uddannelse inden for erhvervslivet ville være til gavn for lærernes forståelse af det praktiske liv og mange sociale spørgsmål. Man kan nu engang ikke læse sig til alt.

I skolen må der være frihed for alle, både for lærere, elever og forældre; men det må være frihed under ansvar. Hvis skolen af i morgen skal kunne fortsætte med den danske skoles formålsparagraf: at fremme og udvikle børnenes anlæg og evner, at styrke deres karakter og give dem nyttige kundskaber, kræves der meget af vore lærere, men der kræves også meget af os - forældrene, hjemmene. Ydermere kræves der efter "den blå betænkning", hvor formålsparagraffen lyder således: "Det er skolens formål at dygtiggøre børnene til at gå ud i samfunds- og erhvervslivet velegnede til at opfylde de krav, man med rimelighed kan stille; men først og fremmest er det skolens opgave at fremme alle muligheder for at børnene kan vokse op som harmoniske, lykkelige og gode mennesker". Det er i sandhed en stor opgave. - Og mon vore lærere virkelig tror, at det er noget, skolen alene kan magte, - eller tror vi det? - Næppe kan nogen af partene gøre det alene.

Samarbejdet mellem hjem og skole kunne endelig også tænkes fremmet ad nye veje. Her kunne man tænke sig forældre-råd dannet sideløbende med elevråd. Det ville eleverne sikkert sætte sig imod; men f.eks. spørgsmålene, der angår de nye ordensreglementer i skolerne, ville sikkert være lettere at løse ved drøftelse med repræsentanter for forældre. Hjemmene ville i så fald stå bag de krav, som skolen måtte stille til elevernes opførsel og disciplin. Man kunne også tænke sig, at det ville være formålstjenligt at orientere forældrene om de nye fag og metoder, som eleverne møder, efterhånden som de rykker op i skolens årgange. Det ville da vise sig, om forældrenes interesse for at kunne hjælpe deres børn var så stor, at de ville give møde ved sådanne eventuelle orienteringsmøder. Man taler i dag om den katedercentrede lærer og den elevcentrede, om den lærercentrede og den elevcentrede skole. Mon ikke alle disse ord er uden betydning. Det må være sagen, hvorom det hele drejer sig, der skal være centrum. Heller ikke hjemmene må placere børnene i centrum. Så bliver vi ensidige, og et ensidigt syn skaber intet samarbejde. Vi må hjælpe lærerne til at sætte kundskaberne, som vore børn skal erhverve sig, i relation til dagliglivet og lære børnene, ved vores syn på hinanden, at have respekt for vore medmennesker, så vi kan tage hensyn til hinanden.

- - . - -

Tilføjelse til ADRESSEFORTEGNELSE i "Bregnbjergnyt" nr. 1:

Becker, Erik

Ladegård pr. Hammelev

42327

KONFIRMANDUNDERVISNING.

Med det nye skoleår vil der være 2-7. klasser på Bregnbjergskolen. Derved kommer for første gang i skolens historie spørgsmålet konfirmandundervisning ind i billedet. Der er et problem her, fordi skoledistrikt og kirkesogne ikke falder sammen. Bregnbjergskolen ligger i Skrydstrup kirkesogn, men de fleste af børnene kommer fra den vestlige del af Vøjens by, hvoraf det meste ligger enten i Vøjens eller Jegerup kirkesogne.

Vi præster kunne tænke os den ordning, at vi deles om undervisningen, således at vi tager en klasse hver. Men en sådan ordning vil vi ikke indføre hen over hovedet på forældrene, derfor vil vi allerede nu bringe spørgsmålet på bane.

Undervisningen er efter samråd med skolen tænkt påbegyndt torsdag d. 31. oktober 1968 og vil fortsætte vinteren igennem hver torsdag fra kl. 8 til kl. 9²⁰. Sognepræsten i Skrydstrup vil undervise sit hold på Bregnbjergskolen, mens Vøjensholdet bliver undervist i konfirmandsalen ved Vøjens præstegård.

Det skal tilføjes, at denne ordning ikke vil lægge sig i vejen for forældrenes ret til selv at bestemme, om deres barn skal konfirmeres i det kirkesogn, hvor de bor. Selvom det naturlige må være, at barnet bliver konfirmeret af den præst, som det har gået til forberedelse hos, vil vi stille forældrene helt frit i denne henseende.

Til orientering kan oplyses, at der i 1969 vil blive følgende konfirmationssøndage:

Vøjens kirke: 13. april 1969 og 30. september 1969.

Jegerup kirke: 7. oktober 1969.

Skrydstrup kirke: 11. maj 1969 eller 4. maj 1969.

Vi vil senere komme tilbage til spørgsmålet, inden forberedelsen skal begynde.

Med venlig hilsen

W. Jessen
sognepræst
Skrydstrup

T. Holm
sognepræst
Vøjens - Jegerup

DANSK I 1. KLASSE

Hvordan undervises der i dansk i en 1. kl. i dag? Det spørgsmål er vanskeligt at besvare udtømmende, men i det følgende beskrives, hvordan undervisningen kan foregå.

Formålet med danskundervisningen i 1. kl. er ifølge Den blå Betænkning dels at bidrage til en videreudvikling af børnenes mundtlige sprogbeherskelse, dels at indføre dem i læsning. Endvidere arbejdes der med indledende øvelser i skrivning og skriftlig fremstilling. M.h.t. de metoder, man vil anvende i undervisningen, giver det dansksystem, man benytter, visse retningslinier.

Det første var en videreudvikling af børnenes mundtlige sprogbeherskelse. Den opnås bl. a. ved lærerens højtlesning. Højtlesningen starter allerede den allerførste skoledag og dyrkes i vid udstrækning året igennem. Børnene får gennem højtlesningen kendskab til et andet sprog - bogsproget - og det afviger endda en del fra det talte sprog, f. eks. med hensyn til ordstilling. De får deres ordforråd forøget, da de hører og opdager nye ord. De lærer at forstå dem i en sammenhæng - de oplever, hvad det vil sige selv at kunne læse. Gennem lærerens valg af højtlesningsbøger, påvirker han ligeledes børnenes senere læsevaner. Af ting, der ligeledes kan medvirke til at fremme børnenes sprogbeherskelse, kan nævnes: En kalender, som børnene selv laver (hver dag skal et af børnene så fortælle om billedet på et af arkene). Hvis man starter med den fra den allerførste skoledag, opnår man meget hurtigt, at børnene bliver frie overfor hinanden, og så kan man fortsætte med extemporal-spil og dramatik; man kan dramatisere over eventyr, historier i læsebogen og små sange. Der kan være samtaler om skolevejen (færdselslære) - om dyr og planter, børnene har set, eller de kan fortælle om små oplevelser.

Det næste punkt var selve indføringen i læsning. Børnene kan selvfølgelig ikke begynde at læse, før de har lært en del af bogstaverne. Når et bogstav skal læres, bliver det først vist for børnene - siges - skrives på tavlen - siges igen, så gentager børnene lyden og finder ord med det nye bogstav. 3-4 elever kommer op til tavlen for at skrive, så man kan kontrollere, at bogstavet bliver skrevet rigtigt. Dernæst øvelser i kladdeheftet, og nu kan man "rette op" på børnenes skrivestilling. Som kronen på værket indføres det i deres Bogstavbog. Hvad man må slå fast med det samme er læseretningen. Børn ved ikke, at man absolut skal starte i øverste venstre hjørne på en side. I deres Bogstavbog er der en masse tegninger, der har noget at gøre med det indlærte bogstav, og børnene får nu rig lejlighed til at fortælle ud fra billederne - lave små historier. Disse små historier bliver skrevet op på tavlen, så børnene ser ordet (ordbilledet) i en sammenhæng.

Når børnene kan nogle få ord, kan de begynde at læse i deres læsebog. De nye ord, der indføres på hver side i læsebogen, bliver skrevet op på tavlen i en sammenhæng - med ord, de kender i forvejen. "Historien" siges, og man kan evt. dele ordene op for at se hvilke bogstaver, de indeholder; d.v.s. man staver, men ikke på den traditionelle måde. Ordet siges først - staves - og siges til slut igen. Man kan også lade børnene

finde de røde og blå bogstaver (vokaler og konsonanter) og klappe stavelserne. På siderne i læsebogen er der altid tegninger, og man kan lade børnene starte med at fortælle om billedet, eller de kan fortælle om det, når siden er læst. Sommetider er det måske oplagt at finde ud af, hvad der er sket forinden, eller prøve at digte videre på historien. Enkelte situationer kan måske også afføde associationer fra børnenes side. De nye ord i læsebogen ser børnene på forskellige måder. De siges i en lille historie, som derefter skrives på tavlen. De skriver dem i en anden sammenhæng i deres hefte, og på de flg. sider i læsebogen bliver ordene gentaget i en tredje sammenhæng. Disse forskellige måder tages med for at imødekomme de behov, børnene har. Nogle af dem er auditive, (de skal høre ordene), nogle visuelle, (de skal se dem), og andre er motoriske, (de skal selv skrive dem). De fleste er vel en blanding af alle tre dele.

Som et supplement til læsebogen kan man have forskellige frilæsningshefter. Man kan også lade børnene selv "fabrikere" små historier i deres skrive/tegnehefte; det kan enten være rigtige historier, vrøvlehistorier eller rim. Så får de også stiftet bekendskab med det skriftlige arbejde i dansk. Man kan tage en lille grammatisk øvelse som at sætte "en" og "et" foran og bagefter et navneord (den ubest. og best. form). Man kan lade børnene klippe ord eller bogstaver ud fra aviser og klæbe dem på sort papir, og i deletimer kan man benytte ordkort, spil med bogstaver og ord o.s.v.

Der er mange ting, man kan tage op i den daglige undervisning i dansk, men det er ikke sikkert, at læreren når det igennem, han har planlagt hjemmefra. Børnene kan en dag eller en time være uimodtagelige for nyt stof. Det kan bl. a. skyldes træthed p. gr. af for hårdt tempo. Man får intet ud af at trumfe stoffet igennem. I stedet for kan man anvende aktiviteter, såsom sang, formning og leg. Når undervisningssituationen ikke er til stede, kan indlæringen ikke ske; i det tilfælde hvor det gælder hele klassen, mærker man det tydeligt. Hvad man ikke mærker, i hvert fald ikke så tydeligt, er, når indlæringsprocessen glipper for et par af børnene, og der kan forskellige faktorer spille ind, f. eks. MODENHED. Det er en faktor, der især er af betydning det første halve år. Det er jo ikke sikkert, alle børnene er fysisk modne, når de begynder at læse og skrive, derfor kan man i begyndelsen lade al overhøring foregå gruppevis. Med at være fysisk moden menes, at barnet kan koordinere øjnene og holde og styre blyanten rigtigt. Hvis et barn ikke kan klare det, kan det heller ikke klare de opgaver, det bliver præsenteret for, og følgen udblever ikke - det bliver ked af at gå i skole. En anden faktor er MOTIVATION. Når barnet kommer i skole, har det en positiv indstilling. Det skal i skole for at lære noget; barnet møder med lyst og interesse, som læreren så må se at holde i live. Gennem f. eks. lærerens højtlesning motiveres de til at læse. De opdager, at man ved at kunne læse kan få noget at vide - de opdager, at bogen er en spændende verden at stifte bekendtskab med. Hvis de er tilstrækkeligt motiverede af læreren, vil de øge deres aktivitet. Ligeledes må læreren sørge for at finde noget, der interesserer dem. Det går de op i med liv og sjæl. Læreren må tage det, de kender, op igen. De bliver glade over gentagelsen, og det fremmer indlæringen. Det gør belønningen også. Det forstærker barnets tendens til igen at handle på samme måde. At indlæringen ikke sker, kan også skyldes

at der er noget i vejen med kammeraterne, så bliver indlæringen associeret med konflikten med kammeraterne, og resultatet bliver f. eks., at barnet ikke kan lide at læse.

Formålet med dette indlæg har været at fortælle lidt om, hvordan undervisningen i dansk på begyndertrinnet kan foregå - og om hvilke momenter, der er af betydning i den daglige undervisning.

Hanne Clausen

D A G B O G

- den 13.1. Forstander Frej Pedersen, Haderslev Handelsskole, orienterer eleverne i 10. kl. om mulighederne for en handelsmæssig uddannelse.
- den 22.1. 10. klasse starter en indsamling til en fane til skolen. Indsamlingen, som sluttede den 27.3., har indbragt kr. 1.012,42. - Vi takker alle, som har støttet sagen.
- den 25.1. Klasseforældremøde for forældre til elever i 8. klasserne.
- den 29.1. Møde for 9. klasse og forældre med erhvervsvejleder Magnus Mikkelsen, Haderslev.
- 1.2.-3.2. Anmeldelse af børn til 1. klasse.
- den 3.2. Forældredag
- den 6.2. Forældrekonsultation
- den 15.2. Klasseforældremøde i la
- 21.2.-24.2. S k o l e f e s t . - I alt deltog ca. 850 forældre og elever i festen. Bregnbjergkoret under ledelse af J. P. Sørensen fremførte Knud Vad Thomsens operaparodi "Kunigunde". Elever fra I real opførte Astrid Lindgrens "Pippi Langstrømpes liv og levned"; instruktion Flemming Clausen og H. C. Kjær Larsen. Vi takker alle, der har medvirket til at gøre skolefesten 1968 til en festlig oplevelse.

- den 26.2. Koncert med RADIOPIGEKORET under medvirken af Vojens Pigechor og Bregnbjergkoret. - Danmarks Radio optog koncerten, der sendes tirsdag den 16. april kl. 16.35. - Udsendelsen vil komme til at hedde "Syng med os, IV".
- 28.2.-1.3. Terminsprøver i 9.-10. kl. samt II real
- den 2.3. Et hold drenge (udvalgt fra 4.-6. kl.) deltager i landsturneringen i redskabs-gymnastik for skolehold. Holdet blev placeret på 3. pladsen i amtskonkurrencen.
- den 2.3. Medlemmer af skolepatruljen deltager i SP-fest i Haderslev.
- 9.3.-10.3. Dreng- og pigehold deltager i stævnet i indefodbold i Vesteramtshallen i Gram.
- den 15.3. Klasseforældremøde i 1b
- den 20.3. Klasseforældremøde i 4b
- den 24.3. Et hold drenge giver opvisning i redskabs-gymnastik til Gram KFUM's "Familiesøndag" i Vesteramtshallen. - Her medvirker også Bregnbjergkoret.
- den 25.3. Rejsegilde på fagklassefløjen
- 26.3.-27.3. "Den gamle Biograf" - 10. kl. viser en "Fy og Bi-film" for at skaffe de sidste penge til fanen.
- den 27.3. Sangunderholdning ved Bregnbjergkoret til aftenskoleafslutning i Roager Husholdningsforening.
- den 30.3. Gymnastikdag for 1.-4. kl. i Vojens Hallen
- den 1.4. Lektor fr. Krenzen, Haderslev, på gymnastik-inspektion.
- den 2.4. Forældredag
- 3.4.-6.4. Terminsprøver i 9.-10. kl. samt II real
- den 4.4. Forældrekonsultation
- den 5.4. Klasseforældremøde i 4c